

Vsebina

Obnova gozda s sadnjo sadik gozdnega drevja	4
Trinajsta licitacija vrednejšega lesa v S lovenj Gradcu znova postregla z rekordi	7
Tajfun VIP PRO 90	10
Pomlad – odločitev za nov kotel za naslednjo zimo?	14
Dolžnosti in pravice lastnikov gozdov	16
Hibridna kotlovnica za ogrevanje objektov	19

Izdajatelj:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278,
2380 Slovenj Gradec

Glavni urednik: mag. Andrej GOLOB
Odgovorna urednica: Veronika Z. VALENTAR
Stalni sodelavci: mag. Marjan DOLENŠEK,
Marko KENDA, Jože KOVAČ,
dr. Nike KRAJNC, Jože MORI

Tehnični urednik: Janez GRABEC
Oblikovanje, grafična priprava:
Kmetijska založba, d.o.o
Naklada: 10 000 izvodov

Naslov uredništva:
GOZD in obnovljivi viri,
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 700
e-pošta: kmetovalec@km-z.si,
http: www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 90 10 576
e-pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 7,50 €
Letna naročnina (4 št.): 28 €
9,5 % DDV je vključen v ceno

Izdaja je namenjena naročnikom.

Fotografija na naslovnici: Marjan Dolensek

Recesija na trgu hlodovine iglavcev, kako dolgo še?

Občina Grims/Grignio na Južnem Tirolskem je preko spletne platforme objavila dražbo lesa, ki je padel kot posledica orkana Vaia, ki se je znesel nad severno Italijo, potoval proti severu in mimogrede pometel še petnajst milijonov kubikov lesa na Češkem. Skupno je na voljo 276.500 kubičnih metrov lesa, od tega je večji del smreke (med 55 in 75 %), ostalo je jelka. Manj kot 1 % je listavcev. Izklicna cena za les znaša med 15 in 27 evri na kubični meter. Trenutno na Južnem Tirolskem poteka deset licitacij hlodovine, zgoraj omenjena je največja. Les kupujejo predvsem kotlovnice na lesno biomaso in lokalne žage. Najvišja cena, ki je bila dosežena za les, v katerem je bil delež macesna 18 %, je bila 36,6 evra po kubičnem metru, drugače pa so cene nižje in marsikje ne presežejo meje 22 evrov. Skromno, če upoštevamo, da so pravilni stroški vsaj 25 evrov po kubičnem metru. K sreči večina gozdov sodi med državno lastnino in je tako zagotovljeno, da bo nastalo izgubo pokrila dežela ali pa država. Podobna situacija je na Češkem, kjer smrekov les kakovosti CX, kar je pri nas tehnični les kakovosti D, prodajajo po borih 35 evrov za kubični meter. Pri tem seveda ne gre spregledati dejstva, da tako Tirolci kot Čehi ne gledajo pretirano na kakovost, ki zagotovo ni le v tem razredu, pač pa je pri zimski »sečnji«, četudi polomiji, pričakovati vsaj 20 % boljše kakovosti.

Ogromne količine lesa iglavcev, ki so trenutno preplavile trg, so osrečile predvsem žagarje, ki si manejo roke in štejejo dobičke. Cene lesa v najbližji okolici so namreč tako nizke, da ni nobene potrebe kupovati lesa po zneskih, ki smo jih bili vajeni v preteklih letih. Ob katastrofi v letu 2014 so avstrijski žagarji kupovali smrekovo hlodovino v Sloveniji od 95 do 97 evrov za povprečje kakovostnih razredov A, B, C. Tisti, ki so pospravili zelo hitro, so tako imeli vsaj nekaj dobička. A že naslednje četrletje v istem letu so cene pričele padati in si niso opomogle vse do danes. Celo več, padec je bil zelo strm in bati se je, da si trg ne bo opomogel vsaj še eno leto, kar bo lahko posledica (še) nepospravljenega lesa in kasnejšega napada podlubnikov. V vsem tem obdobju smo imeli nekaj svetlih trenutkov za prodajalce sveže hlodovine, ki so vseeno prejeli nekaj več. Hlodovina namreč ob zelo suhem vremenu začne zelo hitro izgubljati kakovost, toliko bolj, če je les droben, debeline pod 40 cm. V optimalnih razmerah bo torej vseeno nekaj sreče za lastnike gozdov, ki bi radi prodali svež les iglavcev. Glede na to, da je denar v bankah trenutno poceni, se morda splača počakati do jesenskega obdobja, saj bo po vsej verjetnosti, če ne bo kakšne večje katastrofe, pričelo primanjkovati sveže hlodovine. Pri tem pa je trg listavcev, predvsem bukovine, stabilen oziroma celo raste. Enako je s hrastovo hlodovino, ki jo je lahko prodati po dobrih cenah, le količine so v Sloveniji zelo omejene. Marmorirana stenica, ki so jo v naše kraje prinesle klimatske spremembe in globalna trgovina, močno ogroža hrastove gozdove na Hrvaškem. Zaradi nje, pa verjetno tudi zaradi nacionalnega strateškega interesa, se je Hrvaška odločila za prepoved izvoza hlodovine hrasta v druge države. Zaradi tega se je morala celo zagovarjati pred Evropsko komisijo, a prepoved je ostala. Drugo ali tretje leto zapored je les hrasta, ki ga lastniki gozdov ponudijo na licitaciji vrednejšega lesa v Slovenj Gradcu, res vreden svoje cene. Upajmo, da bo tako ostalo, a ne smemo zanemariti dejstva, da moramo v Sloveniji pričeti intenzivno vlagati v mlade gozdove. Ne le v sadnjo, temveč predvsem v pripravo tal ter nego mladega gozda. Lansko leto je bila narava radodarna, zato je letos pravi čas, da seme najde plodno zemljo. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je skupaj z Zavodom za gozdove pripravilo ukrepe za povračilo škode, ki so jo lastniki utrpeli zaradi naravnih ujm v zadnjih letih. Posebej ugodna so povračila za škodo v varovalnih gozdovih, saj se stroka zaveda, da bo na teh območjih proces ponovne vzpostavitve gospodarskega gozda zelo dolg. Od mladega gozda se ne da živeti, vseeno pa se je potrebno zavedati, da le vlaganja in skrbna nega lahko prinesejo dolgoročni rezultat. Naslednje generacije, zlasti hribovskih kmetij na območjih, kjer je bila narava najbolj neusmiljena, bodo lahko preživele le, če bodo zmogle vzpostaviti proizvodnjo, ki jim bo omogočila stabilen vir dohodka. Če je preživetje teh kmetij v strateškem interesu države, se bo zagotovo našel mehanizem, ki bo to omogočil. Če ni, se moramo vprašati, ali bomo še ena najprivlačnejših destinacij v Evropi?

Veronika Valentar